

V etično brez blišča

[Pop/Kultura](#) - četrtek, 05.02.2009 Tekst: Ana Schnabl

Aksiome ustvarjalnega procesa, kakršne je za svoj plesni solo *Sad sam/Almost 6* skupaj z dramaturginjo Katjo Praznik zbral in uredil mladi hrvaški umetnik Matija Ferlin, bi bilo nujno podčrtati z izkustvenimi, kritiškimi dokazi, ki vodijo k naslednjemu sklepu (tega neučakano izdajam že v uvodu): Ferlinov projekt je jasno strukturiran, vsebinsko vznemirljiv in zahteven, pa vseeno težko zadrži gledalčevo pozornost.

Predstavo *Sad sam/Almost 6* smo lahko spremljali v Stari elektrarni prejšnji petek in soboto. Takoj potem, ko je v dvorano stopil prvi obiskovalec, je Ferlin začel akcijo izklicevanja dolgega seznama eksotičnih imen (zaradi tujosti in arhaičnosti tudi duhovitih), ki jih je podaril panoptikonu majhnih živalskih figuric, razvrščenih v strogem krogu, v katerem se je gibal. Akterjeva gestikulacija in mimika, njegova telesnost so bile - brez iritirajoče stilizacije naravnane izrazito otroško; v kontrastno razmerje je vstopal akterjev govor, zaznamovan s koherenco odraslega.

Performerjeva dejanja so učinkovala kot otroške igre, ki so nenehno drsele v socialno metaforo. Nepreštete figurice so nadomeščale realno skupnost ("All you have in common are these actions and this place"), ki jo je nadzoroval in vodil performer, zasnovano na skupnem dejanju, kot je korakanje v krogu. Tudi ta skupnost se je zataknila v vmesnem prostoru, saj so jo razbijale akterjeve težnje po individuaciji, kakršno začne razvojno izkazovati vsak otrok: odrski odraščajoči se je od skupnosti oddaljeval s tem, da je od nje zahteval izdatno pozornost ter da je izpostavljal svoje specifike (na primer interpretiral je svojo najljubšo pesem). Če je omenjena polovica podija namigovala na družbene strukture, predvsem njene normative in konvencije, s posebej poudarjeno strategijo redukcije in vzgoje, je druga, popolnoma prazna polovica, ki jo je razsvetljeval grozd reflektorjev (sonce?), reprezentirala polje spomina, gole posameznosti, ki je družba še ni udarila. Reprezentirala je otroško ontologijo, izpovedano v reminiscencah odraslega, ki je davno tega doživel pristno senzualno izkušnjo. Ko se je performer vrnil k svoji namišljeni skupnosti, sta ga doletela zavrnitev in molk, ki imata neizpodbitno realne implikacije. Poslednje dejanje, pakiranje figuric, je performerja dokončno iztrgalo iz skupnosti ter ga vanjo na simbolni ravni še močneje vpelo: omadeževalo ga je s sramom in tesnobo.

Ferlinov solistični projekt, ki je vse prej kot plesni, se naslanja na tematiko, ki ne zastara, še več, njene nevrvalgične točke se vrstijo čedalje hitreje. Kljub dejstvu, da je bila le-ta gledalcem izročena v dovršenem dramaturškem paketu, so pozornost gledalcev, katerih komentarji so tiho, a na trenutke slišno vršali po prostoru, onemogočali dokaj statični elementi in akcije. Sklicevanje na gledalčev estetski užitek pa je tu vendarle odveč, saj je iz vidnega mogoče potegniti močno etično zaslonbo, do katere se je pač treba dokopati z nekaj samodiscipline. Bleščavosti in stimulansov, razen redkega humorja, v *Sad sam/Almost 6* preprosto ni